

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2014

Sjuksköterskor mot Tobak

Styrelsens sammansättning

Ordförande	Mona Wahlgren (Gotlands län)
Vice ordförande	Ann Post (Stockholms län)
Sekreterare	Lena Lundh (Stockholms län)
Kassör	Susann Holm (Skåne län)
Ledamöter	Yvonne Bergmark Bröske (Hallands län) Mona Ringbjer (Norrbottens län) Elisabeth Jacobsson (Skåne län) Ulla Lennartsson (Stockholms län)

Styrelsemöten

Sjuksköterskor mot Tobaks (SmT) styrelse har under år 2014 haft 10 styrelsemöten, varav 4 telefonmöten och 1 arbetsmöte i internat form.

Årsmöte 4 april, Malmö

I samband med SmT:s årsmöte för 2014 arrangerades även studiedag med temat "Alla vill bli tobaksfria? Fokus på jämlikhet och tobak". Ett 20-tal deltagare deltog under dagen.

Medlemmar

Medlemsantalet i föreningen uppgick i december 2014 till 467, varav 164 personer var betalande medlemmar.

Utskick till medlemmar

Tre utskick har under året gått ut till medlemmarna innehållande medlemsbrev och diverse information. I februari skickades inbjudan till studiedag Malmö, juni inbetalningskort, inbjudan till LUFT konferensen och SRL material och sept Tobacco Endgame material och LUFTinbjudan. Medlemmarna får också Nyhetsbrevet "Tobak eller Hälsa" fyra gånger per år via e-post. Nyheter och aktuell information fås genom föreningens hemsida som uppdateras regelbundet.

Kontaktpersoner

Två av styrelsens ledamöter är speciellt engagerade i kontaktpersons- och medlemsvård. SmT har målet att ha minst en kontaktperson i varje län. Föreningen har varit aktiv för att engagera fler sjuksköterskor som vill arbeta lokalt i föreningens anda.

Kontaktpersons/medlemsdag 24 oktober, Stockholm

Studie dag arrangerades tillsammans med Barnmorskeförbundet och Svensk Sjuksköterskeförenings levnadsvaneprojekt. Temat var ”Alla röker allt mindre – utom unga kvinnor” Hur möter vi det? Tjugoen personer deltog inklusive föreläsarna.

Stipendium

Sedan 1998 delar SmT årligen ut ett stipendium på 5 000 kronor samt ett diplom som kan sökas av sjuksköterskor och barnmorskor som är medlemmar i föreningen. Stipendiet syftar till att stimulera utvecklingen av tobaksprevention och förbättra kompetens i tobaksfrågan inom yrkeskåren. I år fanns ingen sökande istället gavs en utmärkelse till Katinka Nordgaard på den nationella LUFT konferensen 2-3 oktober för att: ”*med entusiasm sprida begreppet "Sund och säker operation". Genom evidensbaserad kunskap motivera personal till en bättre omvårdnad som höjer patientsäkerheten och leder till minskade vårdskador*”. Katinka är verksam vid Skånes Universitetssjukhus i Malmö.

Nätverksarbete

Yrkesföreningar mot Tobak (YmT)

SmT har under året deltagit i styrelsemöten i Yrkesföreningar mot Tobak (YmT), se YmT:s verksamhetsberättelse. SmT representeras av ordförande Mona Wahlgren och styrelseledamot Lena Lundh. En gemensam samling för alla yrkesföreningar skedde 7 och 8 november 2014.

Tankesmedjan Tobaksfakta

SmT är medlem i Tankesmedjan Tobaksfakta sedan starten 2010. En av styrelsens ledamöter är tillika utsedd sekreterare/kassör i föreningen. Verksamheten inriktar sig på bevakning och påverkan av tobakspolitiken nationellt, inom EU och internationellt. Grunden för Tobaksfaktas och medlemsorganisationernas arbete för en tobaksfri framtid är den internationella tobakskonventionen, världshälsoorganisationen WHO:s ramkonvention om tobakskontroll. Samverkan sker genom planering av aktiviteter, spridning av material, opinionsbildning och strategisk planering för en utfasning av tobaksbruket i Sverige ”Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025”.

Nätverk för TobaksPrevention i Landsting och Regioner (TPLR)

Är en sammanhållande länk för det tobakspreventiva arbetet i Sverige. Nätverket består av de personer som är ansvariga för samordning av de tobaksförebyggande insatserna inom respektive landsting eller region och som gör detta på uppdrag av landstinget eller regionen. En styrelsemedlem sitter med i arbetsutskottet och flera är samordnare för sina län och deltar i nätverksmöten och planering av den nationella LUFT konferensen som anordnas av nätverket vart tredje år.

Konferenser

Nationellt nätverksmöte 17 mars, Stockholm

Det årliga mötet i Nätverk för TobaksPrevention i Landsting och Regioner, TPLR hölls i Stockholm. Mona Wahlgren deltog som representant för SmT. Lena Lundh och Ann Post som samordnare för sitt landsting och representanter för SmT

Skolsköterskeföreningens kongress 8 och 9 maj, 2014, Stockholm.
Cirka 1100 skolsköterskor deltog. Bitte Jakobsson deltog med en monter som var välbesökt.

LUFT konferensen 2 och 3 oktober, Umeå

TPLR arrangerade i samarbete med Folkhälsomyndigheten LUFT konferensen. Lena Lundh deltog som moderator och föreläsare. Ann Post deltog som utställare. Flera SmT medlemmar deltog i konferensen. Föreningen delade ut ett stipendium till Katinka Nordgaard, anestesijuksköterska och diplomerad tobaksavvänjare för arbetet med en "Sund och säker operation"

Nationell Konferens Reproduktiv Hälsa 23-24 oktober, Falun

Svenska barnmorskeförbundet arrangerade en nationell konferens, Ulla Lennartsson deltog med 3 workshops om "Samtalet om rökning".

Sjuksköterskedagarna 19-20 november, Stockholm

Sjuksköterskedagarna är en nationell konferens som arrangeras av Svensk sjuksköterskeförening och i år genomfördes den i Stockholm. Mona Wahlgren, Ann Post och Lena Lundh deltog. Föreningen hade ett bord med material med särskilt fokus på information om "Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige år 2025".

Medicinska riksstämman 5 och 6 december, Stockholm

Yrkesföreningarna mot tobak deltog i aktiviteter på Hälsotorget.

Internationella konferenser

European conference Tobacco or Health (ECTO) 26 - 29 mars, Istanbul

Föreningen var representerad av Ann Post. Flera presentationer och posters presenterades av svenska tobaksnätverket.

Aktiviteter

Material

För att bl.a marknadsföra föreningen har fickminnen i form av motiverande samtals stickor tagits fram och delas ut i samband med utbildningstillfällen. Jackor med Tobacco Endgame logga har tryckts upp och använts i samband med idrotts aktiviteter.

Almedalsveckan, 29/6 – 6/7, Visby

Under Almedalsveckan anordnades över tretusen seminarier. Yrkesföreningar mot Tobak, (YmT) anordnade framgångsrikt flera seminarier, liksom Tankesmedjan Tobaksfakta. En uppmärksam Flash mob genomfördes där 32 personer "dog" upprepade gånger på Donners Plats och täcktes med vita lakan. Den stora "giftskandalen" gavs således uppmärksamhet. Det finns också flera filmsekvenser på YouTube kring detta. Den nya knappen: "Rökfritt Sverige 2025" gav tillfälle till många kommentarer och dialoger. YmT ger politiker, tjänstemän och allmänheten minnesvärda avtryck och intryck under Almedalsveckan

Den Stora Hälsodagen "Hjärtgång", 31 augusti, Stockholm

Den årliga Hälsodagen gick av stapeln på Gärdet. Arrangör är 1,6 och 2,6 miljoner klubben. Yrkesföreningar mot Tobak deltog med ett utställningstält där tobaksfrågan åskådliggjordes och diskuterades. Tipsfrågor om tobak längs den 5 km långa promenaden engagerade många. .

Tobaksavvänjning på internat, 29/8 – 5/9, Gotland

För tredje gången genomfördes i nära samarbete med Vårdförbundet, internat tobaksavvänjning för sjuksköterskor som är i stort behov att få hjälp att sluta röka/snusa. Ansvariga för projektet var Yvonne Bergmark Bröske, Mona Ringbjer och Mona Wahlgren.

Liksom tidigare år (2007, 2010, och 2012) har internatet varit förlagt till Fridhem på Gotland under en intensiv avvänjningsvecka. Femton sjuksköterskor deltog och kommer att följas under ett år.

Totalt har 67 sjuksköterskor fått möjlighet att på detta sätt fått hjälp att sluta röka/snusa. Resultatet från tidigare internat har varit förvånansvärt bra (ca 60 % tobaksfria vid uppföljning efter flera år) och vi hoppas att även denna grupp kommer att uppnå lika fint resultat.

Utvärdering av tobaksavvänjning på internat för medlemmar i Vårdförbundet

En kvalitativ och kvantitativ utvärdering av internat tobaksavvänjning år 2007 och 2010 har genomförts under året. Sjuksköterskan Ulrika Sandahl med master i folkhälsovetenskap har engagerats för att göra utvärdering tillsammans med Lena Lundh och Ann Post. Detta arbete påbörjades under hösten 2012 och slutfördes i slutet av 2014. Resultatet presenteras i en rapport och en vetenskaplig artikel.

Implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder

Flera styrelsemedlemmar har varit involverade i arbetet med implementeringen av riktlinjerna dels genom samarbete med Svensk sjuksköterskeförening. En styrelseledamot har tagit fram material till www.swenurse.se hemsida om tobak under fliken levnadsvaneprojektet samt deltagit som föreläsare på en studiedag för lärare inom vårdhögskolorna i landet. En styrelse ledamot har under året funnits med i en referensgrupp för Barnmorskeförbundets projekt ”Sunda levnadsvanor”, som fokuserade med Barnmorskans roll i implementeringen av de nationella riktlinjerna.

Tobacco Endgame, Rökfritt Sverige 2025

Flertal styrelsemedlemmar deltar i regionala nätverk samt en styrelseledamot Ann Post ingår i den nationella och regionala ledningsgruppen som bildats med anledning av Tobacco Endgame. Arbetet under 2014 har framförallt varit att identifiera samarbetspartners från landsting, kommun och föreningsliv. Kontakt med landstingspolitiker och utkast till 0-vision om tobak föreslagen.

Samarbetspartners

Folkhälsomyndigheten - FOHM

Institutet har sedan starten varit föreningens viktigaste stöd, inte bara i ekonomiskt hänseende utan även i det vetenskapliga faktastödet och dessutom som samlande kraft i det lokala, regionala och nationella tobaksarbetet.

Vårdförbundet – VF

SmT som är en riksförening i Vårdförbundet (VF) har under året haft fortsatt gott samarbete med VF. SmT utgör remissinstans och är sakkunnig för förbundet i frågor rörande tobak. Föreningens kontaktperson på Vårdförbundet är Anna Malm och vice ordförande Ann Johansson. Medel har erhållits för internat tobaksavvänjning 2014.

Svensk sjuksköterskeförening – SSF

SmT är en sektion inom SSF och under året har styrelsens ledamöter och ordförande kommunicerat tobaksfrågan med SSF vid möten och föreläsningar. Ulla Lennartsson och Ann Post deltog i internat

8-9/4 för de olika professionernas ”samtal om levnadsvanor” som är en del av implementeringen av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder.

Svenska Barnmorskeförbundet - SBF

Ulla Lennartsson, som är föreningens representant i förbundet håller SBF fortlöpande informerad om vad som händer inom tobaksområdet. Hon deltog i referensgruppen inom Barnmorskeförbundet för implementering av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder.

Skolhälsovården

Elisabeth (Bitte) Jacobsson är skolsköterska och föreningens representant i skol- och ungdomsfrågor. Hon har fortlöpande kontakt med skolsköterskeföreningen och håller dem informerade om vad som händer inom tobaksområdet. I Skolsköterskornas medlemstidning har Bitte ständig informationsplats avsatt i en dialogruta ”Rökrutan”. Bitte är ordförande i Riksförbundet SMART och via Folkhälsomyndigheten projektledare för att implementera kontraktsmetoden SMART i södra Sverige.

Internationellt samarbete

International Council of Nurses - ICN

Föreningen har en roll som ”Tobacco adviser” genom VF till den internationella organisationen för sjuksköterskeförbund i världen, ICN. I ett nätverk av andra länders rådgivare i tobaksfrågor planeras ett formellt bildande av ett nätverk för tobaksprevention i samarbete med ICN och med stöd av WHO Tobacco-Free Initiative under 2009 – 2010.

TCNI

Tobacco Control Nurses International (TCNI) ett internationellt tobakspreventivt nätverk bildat av kända forskare, talespersoner och utbildare inom tobaksprevention som Linda Sarna, USA, Stella Bialous, USA, Ruth Malone USA, Sophia Chan, Hongkong, Grace Wong, NZ Jennifer Percival UK och Mona Wahlgren Sverige. Nätverket har stöd av Global Bridges (webbsida) som administreras från Mayo kliniken i USA. Mer information finns på <http://www.globalbridges.org/Community>

Projekt

Diplomering av tobaksavvänjare enligt standard för Yrkesföreningar mot Tobak

En arbetsgrupp med representanter för PmT, TmT, LmT och SmT utvärderar och följer upp utbildningskrav för certifiering av nya utbildare. En inventering av antalet diplomerade i landet, studiedag för utbildare samt revidering av certifieringen har gjorts. Under hösten arrangerade SmT tillsammans med PmT, LmT och TmT en nätverksträff för diplom utbildare i tobaksavvänjning med syfte att behålla hög kvalitet på utbildningarna. Nya utbildare inom tobaksavvänjning kan ansöka om certifiering via YMT kansliet.

Tobaksfria veckan, vecka 47

Temat för året var: Passiv rökning – barnens rätt till en rökfri uppväxt som tema för Tobaksfria dagen den 31 maj och temat uppmärksammades även under tobaksfria veckan.

Marknadsföring

Hemsidan www.nursesagainsttobacco.org eller www.sjukskoterskormottobak.se

Under året har utvecklingen med hemsidan fortsatt och en ny sida är under framtagande.

Sammanfattning

År 2014 har bland annat ägnats åt att utveckla och effektivisera styrelsearbetet i föreningen Sjuksköterskor mot Tobak.

Alla planerade aktiviteter har genomförts omfattande; studiedagar, utbildningar, tobaksavvänjningsinternat och uppdatering av hemsidan. Medlemsantalet har i jämförelse med föregående år minskat något så arbetet med att öka antalet medlemmar fortsätter genom hemsidan, arrangerande av studiedagar, framtagning av material och lobbyarbete.

Kontaktpersonerna i länen är föreningens ambassadörer, de erbjuds stöd för att möjliggöra det lokala arbetet. Ett förstärkt samarbete är en viktig uppgift under det kommande året. De regelbundna medlemsbrev, utskicken av nyhetsbrev "Tobak eller Hälsa" och informationsmaterial har fungerat väl till medlemmarna.

Implementeringen av Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder har skett i samarbete med Svensk sjuksköterskeförenings projekt "sjuksköterskor samtal om levnadsvanor där flera olika sektioner möts.

Arbetet med föreningens samarbetspartners har upplevts mycket positivt under året och stödet är stort för verksamheten. Likaså har samarbetet med de övriga yrkesföreningarna som alltid varit viktigt och fungerat väl. Tillsammans arbetar Yrkesföreningar mot Tobak nu för ett Rökfritt Sverige 2025 och är med gemensamma krafter en stark röst för tobaksfrågan ute i samhället.

Det internationella arbetet har varit stimulerande och lärorikt.

Föreningen vill tacka kanslichefen Lena Sjöberg för hennes stöd och engagemang.

En som vi står i ständig tacksamhetsskuld till och särskilt vill tacka för det gångna året är kanslist Marianne Roos, för ett oändligt tålamod och aldrig sinande engagemang för oss.

Sjuksköterskor mot Tobaks styrelse under år 2014

Mona Wahlgren
Ordförande

Ann Post
Vice ordförande

Lena Lundh
Sekreterare

Susann Holm
Kassör

Ulla Lennartsson
Ledamot

Yvonne Bergmark Bröske
Ledamot

Mona Ringbjer
Ledamot

Elisabeth Jacobsson
Ledamot